

УНІВЕРСИТЕ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кафедра наглядово-профілактичної роботи та дізнання

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

з дисципліни «ПРАВознавство»

Харків – 2008

Рецензенти:

- Начальник відділення ВТтаПТЕ НД ЕКЦ при ХМУ МВС України в Харківській області полковник міліції Рябінін І.М.;
- Начальник відділу по роботі з персоналом Університету цивільного захисту України, полковник внутрішньої служби Маліновська Л.Т.

Робочий зошит з дисципліни «Правознавство». Укладачі: **Островерх О.О., Ковалевська Т.М.** – Харків: УЦЗУ, 2008. – **34** с.

Робочий зошит з дисципліни «Правознавство» призначений для вивчення дисципліни «Правознавство». Робочий зошит допомагає розширити, поглибити і закріпити знання основних положень Конституції України, теорії держави і права, конституційного, цивільного, цивільно-процесуального, сімейного, житлового, трудового, адміністративного та кримінального права України.

Особливістю даного зошиту є те, що матеріал викладено за модулями, для проведення навчання за Болонським процесом. До кожної теми розроблені різноманітні завдання: тести, задачі, таблиці, для перевірки рівня засвоєного матеріалу та списки рекомендованої літератури.

МОДУЛЬ №1

Тема 1. Основні загальні поняття теорії права та держави

Тести:

1.1. Правова держава - це:

- А) форма державного правління, коли глава держави (президент) не може впливати на склад і політику уряду, який формується виключно парламентом;
- Б) організація політичної влади панівної частини населення у соціально-неоднорідному суспільстві, яка здійснює керівництво суспільством у своїх інтересах, а також управління загально - суспільними справами;
- В) об'єднання людей, які населяють певну територію і підлягають зверхній владі;
- Г) політична організація класового суспільства, що виражає у концентрованій формі інтереси і волю панівних класів;
- Д) держава, в якій юридичними засобами реально забезпечено максимальне здійснення, охорону і захист основних прав людини.

1.2. Функції держави - це:

- А) організаційна відокремленість держави від суспільства в цілому, від будь-яких груп і класів;
- Б) система суттєвих рис, що притаманні усім державам, економічною основою яких є певний тип виробничих відносин і які виражають соціально-змістовну сутність і соціальне призначення держави;
- В) коли державна влада здійснюється виборним колегіальним органом, який обирається населенням на певний строк;
- Г) поділ держави на певні складові частини та розподіл влади між нею та цими частинами;
- Д) основні напрями діяльності держави, які розкривають її соціальну суть і призначення в суспільстві.

1.3. Вкажіть ознаки, які характеризують конституційну монархію:

- А) глава держави — монарх;
- Б) глава уряду — монарх;
- В) монарх — перша особа в політичній ієрархії держави;
- Г) прем'єр-міністр — перша особа в політичній ієрархії;
- Д) монарх вирішує питання зовнішньої політики;
- Е) закони приймає парламент;
- Є) закони приймає монарх.

1.4. Із перерахованих нижче вкажіть риси, які характеризують парламентську республіку:

- А) вибори президента парламентом;
- Б) вибори президента народом;

- В)** президент — глава держави;
- Г)** президент має право розпустити парламент;
- Д)** президент не має права розпустити парламент;
- Е)** президент підзвітний парламенту;
- Є)** президент підзвітний виборцям.

1.5. Проста (унітарна) держава - це:

- А)** частини держави не мають свого суверенітету, всіх ознак державності;
- Б)** частини держави мають суверенітет, всі ознаки державності;
- В)** забезпечення кожній людині гідних умов життя на засадах свободи, справедливості і солідарності;
- Г)** система всіх державних організацій, громадських об'єднань, трудових колективів соціально-неоднорідного суспільства;
- Д)** організаційна відокремленість держави від суспільства в цілому, від будь-яких груп і класів.

1.6. Механізм держави – це:

- А)** система органів, організацій, інших державних інститутів, які складають її організаційну основу та беруть безпосередню участь у здійсненні завдань і функцій держави.
- Б)** система усіх державних органів, які здійснюють завдання та виконують певні функції держави.
- В)** сукупність прийомів і засобів здійснення державної влади, її взаємодії з населенням.

1.7. З перерахованих ознак укажіть ті, що належать державній владі:

- А)** не має політичного характеру;
- Б)** право на оподаткування населення;
- В)** приймає загальнообов'язкові норми;
- Г)** існує в рамках сім'ї;
- Д)** має суверенітет;
- Е)** створює спеціальні органи, що виконують законодавчі функції;
- Є)** формує нові прогресивні звичаї та традиції;
- Ж)** здатна представляти інтереси домінуючої частини населення.

1.8. Право - це:

- А)** письмовий акт правотворчого органу, який вміщує формально-обов'язкові правила поведінки загального характеру;
- Б)** судове або адміністративне рішення з конкретної юридичної справи, якому надається загальнообов'язкове значення;
- В)** санкціоноване (забезпечуване) державою правило поведінки загального характеру;

Г) необхідність певної поведінки людини, об'єктивно зумовленої конкретно-історичними потребами існування та розвитку інших людей;

Д) система загальнообов'язкових правил фізичної поведінки - соціальних норм, встановлених або санкціонованих державою, які виражають волю домінуючої частини соціально неоднорідного суспільства, спрямовані на врегулювання суспільних відносин відповідно до цієї волі, а також до загальносоціальних потреб і забезпечуються державою.

1.9. Вкажіть обов'язкові елементи правової норми:

А) попередження;	Д) покарання;	З) вирок;
Б) інструкція;	Е) правило поведінки;	Г) санкція;
В) диспозиція;	Є) умови;	К) відповідальність.
Г) стягнення;	Ж) гіпотеза;	

1.10. Які з поданих елементів входять до системи права?

А) держава;	Г) кодекс;	Є) галузь права;
Б) закон;	Д) Конституція;	Ж) правова система.
В) норма права;	Е) інститут права;	

1.11. Які з названих документів є результатом інкорпорації:

- А) книга наказів по підприємству;
- Б) Відомості Верховної Ради України;
- В) Бюджетний кодекс України;
- Г) збірник постанов уряду;
- Д) п'ятий том збірника "Закони України";
- Е) Цивільний кодекс України.

1.12. Частина норми, яка описує суб'єктивні права та юридичні обов'язки особи, яка знаходиться в певній нормативно-регламентованій ситуації:

А) диспозиція;	Б) гіпотеза;	В) санкція.

1.13. Правовий прецедент - це:

- А) форма прояву політики домінуючої частини суспільства;
- Б) здійснення, реалізація політики;
- В) встановлені державою юридичні норми;
- Г) прийняті певними громадськими об'єднаннями правові акти;
- Д) судове або адміністративне рішення з конкретної юридичної справи, якому надається загальнообов'язкове значення.

1.14. Юридичний зміст правовідносин становить:

А) норми права	В) взаємні права і обов'язки суб'єктів.
Б) юридичні відносини	

1.15. Закон, що пом'якшує покарання, має зворотну силу:

- А) так
Б) ні
- В) відповідно до положень закону.

1.16. Здатність індивіда мати суб'єктивні права і юридичні обов'язки – це:

- А) дієздатність;
Б) угодоздатність;
- В) деліктоздатність;
Г) правоздатність.

1.17. Визначенням якого поняття є таке положення: “передбачене законом і застосоване органами держави примусове обмеження або позбавлення правопорушника певних благ”?

- А) юридична відповідальність;
Б) покарання;
- В) державний примус.

1.18. Яке поняття розкриває наступне визначення: “система органів, які здійснюють завдання і функції держави”?

- А) держава;
Б) державне правління;
- В) державний устрій;
Г) апарат держави.

Завдання № 1.1

Наведіть приклади держав, які відрізняються за формою правління:

<i>Монархії</i>		<i>Республіки</i>		
<i>Абсолютні</i>	<i>Конституційні</i>	<i>Президентські</i>	<i>Парламентські</i>	<i>Змішані</i>
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Завдання № 1.2

Заповніть таблицю, вказавши риси, що характеризують республіки:

<i>Президентська</i>	<i>Парламентська</i>	<i>Президентська-парламентська</i>	<i>Надпрезидентська</i>

- А) верховенство влади парламенту;
Б) наявність глави держави – Президента, який поєднує повноваження глави держави та уряду;
В) сильна президентська влада та контроль парламенту за діяльністю уряду;
Г) зосередження усієї повноти влади в руках Президента.

Завдання № 1.3

Вкажіть ознаки унітарних і федеративних держав:

<i>Унітарна</i>	<i>Федеративна</i>

- А) єдине громадянство;
- Б) подвійне громадянство;
- В) однорівнева конституційна система;
- Г) єдина судова система;
- Д) державні адміністративні одиниці мають право приймати закони;
- Е) єдина система законодавства;
- Є) може мати автономні утворення.

Завдання № 1.4

Заповніть таблицю, вказавши ознаки політичних режимів:

<i>Демократичний</i>	<i>Антидемократичний</i>

- А) однопартійна система;
- Б) політичний плюралізм;
- В) переважає одна форма власності;
- Г) економічний плюралізм;
- Д) вільний розвиток особистості;
- Е) тотальний контроль над усіма сферами життя суспільства;
- Є) культ особи;
- Ж) месіанство;
- З) представницька і безпосередня демократія;
- І) ідеологічний плюралізм;
- К) агресивна зовнішня політика.

Завдання № 1.5

Розташуйте подані документи в порядку зростання юридичної сили та заповніть таблицю:

- А) Указ Президента України;
- Б) Постанова Верховної Ради України;
- В) Постанова Кабінету Міністрів України;
- Г) розпорядження Президента України;
- Д) Закон України;
- Е) інструкція Міністерства освіти та науки України;
- Є) декрет Кабінету Міністрів України;
- Ж) рішення облдержадміністрації.

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Тема 2. Конституція як основний закон держави і суспільства

Тести:

2.1. Який Універсал Центральної Ради проголошував демократичні принципи – свободу слова, друку, віросповідання, зборів, недоторканість особи:

- А) I;   Б) II;   В) III;   Г) IV.

2.2. Порядок використання державних символів встановлюється:

- А) Розпорядженням Кабінету Міністрів України;
Б) Указом Президента України;
В) спеціальною заявою Верховної Ради України;
Г) законом, що приймається не менш як двома третинами від конституційного складу Верховної Ради України;
Д) законом, що приймається не менш як половиною від конституційного складу Верховної Ради України.

2.3. Чи можливе укладання міжнародних договорів, які суперечать Конституції України:

- А) можливе;
Б) неможливе;
Г) можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України;
Д) можливе лише за згодою Конституційного Суду України;
Е) можливе лише з дозволу Верховної Ради України?

2.4. Згідно Конституції, медичні, наукові та інші досліди над людьми:

- А) дозволені;
Б) заборонені;
В) можуть проводитися лише для вирішення особливих проблем, що мають значення для всього людства;
Г) можуть проводитися за вільною згодою піддослідного; можуть проводитися у виняткових випадках за спеціальним дозволом Верховної Ради чи Президента?

2.5. Декларація про Державний суверенітет України була прийнята Верховною Радою:

- А) 16 липня 1990 р.;   Б) 24 серпня 1991 р.;   В) 1 грудня 1991 р.

2.6. Коли була прийнята Конституція України:

- А) 28 червня 1996 року;
Б) 28 липня 1996 р.;
В) 28 серпня 1997 р.

- 2.7.** Конституція Україна складається з:
- А)** преамбули та 15 розділів (161 стаття);
  - Б)** преамбули та 18 розділів (180 статей);
  - В)** преамбули та 15 розділів (164 статті).

2.7. Конституція України є:

- А)** писаною, договірною, жорсткою;
- Б)** неписаною, дарованою, жорсткою;
- В)** писаною, народною, гнучкою;
- Г)** писаною, народною, жорсткою;
- Д)** змішаною, договірною, гнучкою.

2.8. Під якою буквою вказане слово (словосполучення), що пропущено у наведеному конституційному положенні: "Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні.....":

- А)** не суперечити їй;
- Б)** відповідати їй;
- В)** не суперечити її головним положенням;
- Г)** відповідати її основним положенням;
- Д)** відповідати окремим її положенням.

Завдання № 2.1

Заповніть таблицю, вказавши суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин:

<i>Суб'єкти</i>	<i>Об'єкти</i>

- А)** народ України;
- Б)** громадяни України, іноземці та особи без громадянства;
- В)** державна влада;
- Г)** Українська держава;
- Д)** власність;
- Е)** народні депутати, посадові і службові особи;
- Є)** волевиявлення народу;
- Ж)** політичні партії і громадські організації;
- З)** права, свободи, обов'язки людини і громадянина;
- І)** адміністративно-територіальні одиниці;
- К)** суверенітет;
- Л)** навчальні заклади;

М) розподіл компетенції між Україною і Автономною Республікою Крим.

Завдання № 2.2

Визначить функції, що виконує Конституція України.

Тема 3. Права та обов'язки громадян України

Тести:

3.1. Коли і ким прийнято Загальну декларацію прав і свобод людини?

- А) 1945 р.;   Б) 1948 р.;   В) 1949 р.;   Г) 1966 р.

3.2. Ким прийнято Загальну декларацію прав і свобод людини?

- А) Країнами Гельсінської спілки.
Б) Генеральною Асамблеєю ООН.
В) Радою Безпеки ООН.

3.3. З наведеного нижче вкажіть тільки те, що стосується презумпції невинуватості:

- А) припущення, що ґрунтується на ймовірності;
Б) закріплене в законі припущення про існування певного факту, реальність якого вважається істиною і не потребує доказів;
В) особа, підозрювана або обвинувачена у вчиненні злочину, вважається невинною доти, доки її вина не буде доведена у встановленому законом порядку.

3.4. Визначте рівень освіти, який згідно з Конституцією України є обов'язковим:

- А) професійно-технічна;
Б) загальна середня;
В. вища;
Г) дошкільна.

3.5. Визначте конституційне право і свободу, яке належить до соціальних:

- А) право на повагу гідності;
Б) право на житло;
В) право брати участь в управлінні державою;
Г) свобода думки і слова.

3.6. Визначте конституційне право і свободу, які належить до політичних:

- А) право обирати і бути обраним до органів державної влади;
- Б) право на життя;
- В) право на відпочинок;
- Г) право проводити мирні збори, мітинги, походи і демонстрації.

3.7. Визначте конституційне право людини і громадянина, яке є особистим правом:

- А) право на вибір місця проживання;
- Б) право на приватну власність;
- В) право на страйк;
- Г) право на свободу об'єднання в політичні партії та громадські організації.

3.8. За Конституцією України забороняється створення і діяльність політичних партій, якщо вони ставлять за мету:

- А) пропаганду нездорового способу життя;
- Б) порушення прав людини;
- В) ліквідацію незалежності України.

3.9. Визначте конституційне право людини і громадянина, яке відноситься до екологічних:

- А) право на працю;
- Б) право на безпечне для життя і здоров'я довкілля;
- В) право на свободу світогляду і віросповідання.

3.10. Згідно з Конституцією України кожен із подружжя має у шлюбі та сім'ї:

- А) рівні обов'язки;
- Б) рівні права і обов'язки;
- В) рівні права.

3.11. Яким є правовий статус громадян України згідно з Конституцією України:

- А) мають конституційні права, які залежать від соціального статусу;
- Б) мають рівень конституційних прав та обов'язків, який залежить від місця проживання;
- В) мають рівні конституційні права і обов'язки.

Завдання № 3.1

Як буде визначатися громадянство дітей у таких випадках:

- А) дитина є іноземцем, а її усиновили громадяни України;
- Б) дитина-іноземець усиновлена подружжям, один із яких є громадянином України, другий — іноземним громадянином;
- В) дитина є особою без громадянства і над нею встановлена опіка громадянина

України;

Г) дитина є іноземцем і виховується в одному із дитячих будинків м. Києва; які факти потрібно встановити при визначенні громадянства у даному випадку?

Д) дитина є особою без громадянства, а її батьки перебувають у громадянстві України;

Е) дитина, у разі встановлення батьківства якої було з'ясовано, що мати є іноземкою, а батько — громадянином України;

Є) дитина, народжена у м. Києві, батьки — особи без громадянства?

Завдання № 3.2

Чим відрізняються такі поняття: "права людини" і "права громадянина"?

Завдання № 3.3

Складіть проект майбутнього суспільства, в якому кожна дитина почувалася б якнайкраще.

Тема 4. Конституційне регулювання виборів та референдуму як форм безпосередньої демократії. Територіальний устрій України

Тести:

4.1. Підписи про проведення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою повинні бути зібрані не менше ніж:

- А) у 1/2 областей України;
- Б) у 1/3 областей;
- В) у 3/4 областей;
- Г) у 2/4 областей;
- Д) у 2/3 областей.

4.2. Скільки років перед виборами повинен прожити в Україні кандидат у народні депутати:

- А) не менше 2-х років;
- Б) не менше 4-х років;
- В) не менше 6-ти років;
- Г) не менше 5-ти років;
- Д) не менше 10-ти років.

4.3. Хто має право призначати позачергові вибори до Верховної Ради України:

- А) Голова Верховної Ради;
- Б) сесія Верховної Ради;
- В) Президент України;
- Г) Центральна виборча комісія;
- Д) Кабінет міністрів України?

4.4. Визначте категорії осіб, які згідно із законодавством України під час виборів мають право голосу:

- А) іноземці;
- Б) особи, які за вироком суду відбувають покарання у вигляді позбавлення волі;
- В) особи визнанні судом недієздатними.

4.5. Визначте ознаку виборчого права України:

- А) пропорційне;
- Б) змішане;
- В) рівне;
- Г) мажоритарне.

4.6. Визначте, кого може бути вибрано народним депутатом України:

- А) кожного хто проживає на території України;
- Б) громадянина, який на день виборів досяг 18 років;
- В) громадянина, який має право голосу,
- Г) громадянина, який проживає в Україні протягом останніх 10 років.

4.7. Визначте, в якому віці громадянин України може бути обраний Президентом України:

- А) не менше 35 років;
- Б) не старше 65 років;
- В) 18 років;
- Г) 40 років.

4.8. Право бути обраним називається:

- А) пасивне виборче право;
- Б) активне виборче право;
- В) об'єктивне виборче право.

4.9. Визначте за якої виборчої системи відбуваються вибори народних депутатів України:

- А) мажоритарна;
- Б) пропорційна;
- В) змішана.

4.10. Вибори вважаються такими, що відбулися, якщо в них взяло участь не менше:

- А) 30% виборців, внесених до списків;
- Б) 50% виборців, внесених до списків;
- В) 80% виборців, внесених до списків.

4.11. Чергові вибори Президента України проводяться:

- А) останню неділю жовтня п'ятого року повноважень Президента України;
- Б) останню неділю останнього місяця п'ятого року повноважень Президента України;
- В) строк проведення чергових виборів Президента України визначає Верховна Рада України самостійно.

4.12. Скільки областей в Україні:

- А) 19;
- Б) 24;
- В) 28.

4.13. Ким або чим визначається статус міст Києва і Севастополя:

- А) Президентом;
- Б) Конституцією;
- В) законами України.

4.14. Автономна Республіка Крим є:

- А) автономною і суверенною;
- Б) незалежною;
- В) невід'ємною складовою частиною України.

4.15. Автономна Республіка Крим має:

- А) Статут Автономної Республіки Крим;
- Б) Конституцію Автономної Республіки Крим;
- В) закон про Автономну Республіку Крим.

4.16. Конституцію Автономної Республіки Крим приймає:

- А) Президент України;
- Б) Верховна Рада Автономної Республіки Крим;
- В) Верховна Рада України.

4.17. Конституцію Автономної Республіки Крим затверджує:

- А) Верховна Рада України;

- Б) Президент України;**
- В) Кабінет Міністрів України.**

4.18. Правосуддя в Автономній Республіці Крим здійснюється судами:

- А) які мають особливий статус у судовій системі України;**
- Б) незалежним від судової системи України;**
- В) які відносяться до єдиної системи судів в Україні.**

4.19. Чим визначається статус представництва Президента України в автономній Республіці Крим:

- А) Законом України;**
- Б) Указом Президента України;**
- В) Постановою Кабінету міністрів.**

Завдання № 4.1

Уявіть, що на підставі Указу Президента України був здійснений обмін прикордонними територіями між Україною та республікою Молдова. Дайте роз'яснення ситуації.

Завдання № 4.2

Уявіть, що Верховна Рада Автономної Республіки Крим прийняла рішення про проведення референдуму щодо вирішення питання стосовно відокремлення півострова Крим від України. Чи буде законним таке рішення?

Завдання № 4.3

Наведіть приклади держав, які відрізняються за виборчою системою:

<i>Мажоритарна</i>	<i>Пропорційна</i>	<i>Змішана</i>
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

МОДУЛЬ №2

Тема 5. Загальна характеристика системи органів державної влади

Тести:

5.1. Чергові сесії Верховної Ради починаються:

- А) першого вівторка лютого кожного року;
- Б) першого вівторка вересня кожного року;
- В) першого вівторка січня кожного року;
- Г) визначаються Верховною Радою;
- Д) визначаються Головою Верховної Ради.

5.2. До повноважень Верховної Ради України щодо регулювання екологічних правовідносин належить:

- А) затвердження загальнодержавних програм охорони довкілля;
- Б) прийняття указів та розпоряджень;
- В) координація та спрямування роботи міністрів, органів виконавчої влади;
- Г) утворення та ліквідація районів;
- Д) прийняття інструкцій в галузі охорони навколишнього середовища.

5.3. Якщо недовіру голові районної державної адміністрації висловили 2/3 депу-

татів від усього складу відповідної Ради, Президент має прийняти рішення:

- А) про вимогу надання обґрунтованої відповіді про причини недовіри;
- Б) про відставку голови держадміністрації;
- В) про притягнення голови держадміністрації до дисциплінарної відповідальності.

5.4. Законодавчий процес - це:

- А) законодавча ініціатива;
- Б) обговорення;
- В) прийняття;
- Г) опублікування закону.

5.5. Згідно з Конституцією, право законодавчої ініціативи в Україні належить:

- А) Верховній Раді України;
- Б) народним депутатам;
- В) парламентському комітету;
- Г) Кабінету Міністрів України;
- Д) Національному Банку України;
- Е) Генеральному прокурору України;
- Є) Президенту України.

5.6. Яка кількість народних депутатів від конституційного складу має право подати законопроект про внесення змін до Конституції України:

- А) 1/3;
- Б) 2/3;
- В) 3/4.

5.7. Одна й та сама особа не може бути Президентом України:

- А) більше одного строку;
- Б) більше двох строків;
- В) законодавством не регламентовано.

5.8. Із запропонованого списку визначити повноваження, що належать Президенту України:

- А) забезпечення державної незалежності, національної безпеки і правонаступництва держави;
- Б) призначення глав дипломатичних представництв України в іноземних державах;
- В) призначення суддів загальних судів безстроково;
- Г) затвердження списку об'єктів державної власності, які не підлягають приватизації;
- Д) ліквідація актів Кабінету Міністрів України;
- Е) направлення і координація роботи міністерств і відомств;
- Є) здійснення помилування.

5.9. Ким приймається рішення про усунення з поста Президента у порядку імпичменту:

- А) Верховною Радою;
- Б) Верховним Судом;

В) Конституційним Судом.

5.10. У разі безстрокового призупинення повноважень Президента України вибори Президента України проводяться в період ... від дня призупинення повноважень:

- А) 60 днів;
- Б) 90 днів;
- В) 120 днів.

5.11. У разі передчасного припинення повноважень Президента України виконання його обов'язків тимчасово покладаються на:

- А) віце-президента;
- Б) Прем'єр-міністра;
- В) на Голову Верховної Ради.

5.12. В якому випадку президент може бути усунений з поста у порядку імпічменту:

- А) у випадку вчинення ним державної зради;
- Б) у випадку вчинення ним іншого злочину;
- В) в обох випадках.

5.13. Якою кількістю голосів може ініціюватися питання про усунення з поста Президента у порядку імпічменту:

- А) більше 1/2 голосів від конституційного складу Верховної Ради;
- Б) 2/3;
- В) 3/4.

5.14. З якого моменту новообраний Президент України вступає на пост:

- А) з моменту опублікування офіційного оголошення результатів виборів;
- Б) з моменту обрання;
- В) з моменту прийняття присяги.

5.15. Звання президента України:

- А) зберігається на весь строк виконання президентських повноважень;
- Б) зберігається довічно;
- В) зберігається довічно, якщо тільки Президент не був усунений з поста у порядку імпічменту.

5.16. Церемонія вступу на пост глави держави називається :

- А) інаугурацією;
- Б) конфірмацією;
- В) промульгацією.

5.17. Хто являється головою Ради національної безпеки:

- А) Президент України;
- Б) Голова Верховної Ради України;
- В) Прем'єр-міністр України;
- Г) міністр оборони України.

5.18. Визначте правовий статус Ради національної безпеки України:

А) є вищим органом в галузі оборони і національної безпеки;

Б) є координаційним органом з питань оборони і національної безпеки при Президентові України;

В) є дорадчим органом при Президентові України з питань оборони і національної безпеки.

5.19. Указ Президента України:

А) закон;

Б) підзаконний акт;

В) інше.

5.20. Кабінет Міністрів у рамках своєї компетенції видає:

А) постанови;

Б) розпорядження;

В) правильним є все.

5.21. Кабінет Міністрів, відставка якого прийнята Президентом, за його дорученням продовжує виконувати свої повноваження не більше ніж:

А) 30 днів;

Б) 60 днів;

В) 90 днів.

5.22. Чим керується Кабінет Міністрів у своїй діяльності:

А) Конституцією;

Б) законами України;

В) актами Президента;

Г) правильним є все.

5.23. Який із далі наведених органів являється вищим у системі органів виконавчої влади:

А) Кабінет Міністрів;

Б) Верховна Рада;

В) Вищий господарський Суд;

Г) Конституційний Суд.

5.24. Перед ким несе відповідальність Кабінет Міністрів:

А) перед Президентом;

Б) Верховною Радою;

В) народом;

Г) правильним є все.

5.25. Питання організації керування районами в містах відносяться до компетенції:

- А) міських рад;
- Б) обласних рад;

- В) Верховної ради;
- Г) місцевих держадміністрацій.

5.26. Рішення органів місцевого самоврядування є:

- А) обов'язковими на відповідній території;
- Б) обов'язковими для державних і комунальних підприємств на відповідній території;
- В) обов'язковими на всій території України;
- Г) мають рекомендаційний характер.

5.27. Завданнями місцевих держадміністрацій на ввірених ним територіях є забезпечення:

- А) законності та правопорядку;
- Б) підготовки та виконання відповідних бюджетів;
- В) виконання державних і регіональних програм соціально-економічного і культурного розвитку, програм охорони навколишнього середовища;
- Г) виконання Конституції і законів України;
- Д) правильним є все.

5.28. Бюджетна система України складається з:

- А) державного бюджету;
- Б) місцевих бюджетів;
- В) регіональних бюджетів;
- Г) виконавчого бюджету;
- Д) республіканського бюджету.

5.29. Організаційно самостійна державно-правова інституція, на яку покладається підтримання державного обвинувачення в суді, нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство.

- А) прокуратура;
- Б) міліція;
- В) нотаріат;
- Г) адвокатура.

5.30. Який строк повноважень Генерального прокурора:

- А) 5 років;
- Б) 10 років;
- В) 15 років.

5.31. Прокуратура України є:

- А) єдиною системою;
- Б) децентралізованою системою;
- В) немає ніякої системи.

5.32. Визначте, які функції належать прокуратурі:

- А) ведення попереднього слідства;

- Б) підтримка державного звинувачення в суді;**
- В) нагляд за дотриманням законів у всіх установах, підприємствах, організаціях;**
- Г) нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень в кримінальних справах;**
- Д) представлення інтересів громадянина чи держави у суді у випадках, передбачених законом.**

5.33 Державний орган, що має повноваження здійснювати правосуддя.

- А) суд;**
- Б) прокуратура;**
- Г) адвокатура;**
- Д) міліція.**

5.34. Судочинство в Україні здійснюється:

- А) Конституційним судом;**
- Б) судами загальної юрисдикції.**

5.35. Система судів загальної юрисдикції в Україні будується на принципі:

- А) територіальності;**
- Б) спеціалізації;**
- В) правильним є все.**

5.36. На посаду судді може бути рекомендована особа не молодша :

- А) 25 років;**
- Б) 30 років;**
- В) 35 років.**

5.37. Скільки суддів входить до складу Конституційного Суду України:

- А) 10;**
- Б) 18;**
- В) 21.**

5.38. На який строк обирається суддя Конституційного Суду України:

- А) 3 роки;**
- Б) 6 років;**
- В) 9 років.**

5.39. Чи допускається переобрання на повторний строк Голови Конституційного Суду України:

- А) допускається;**
- Б) не допускається;**
- В) Конституцією не регламентовано.**

5.40. Єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні є:

- А) Господарський суд України;**
- Б) Верховний Суд України;**
- В) Конституційний Суд України.**

5.41. Скільки років має прожити в Україні кандидат, щоб бути обраним суддею Конституційного Суду України:

- А) 10;**
- Б) 15;**
- В) 20.**

5.42. Особа, яка надає фізичним і юридичним особам різні види юридичної допомоги, передбачені законодавством.

- А) адвокат;**
- Б) прокурор;**
- В) слідчий прокуратури.**

Тема 6. Основи цивільного права та процесу

Тести:

6.1. Які відносини регулюються Цивільним кодексом ?

- А) особисті немайнові;
- В) майнові;
- Б) сімейні;
- Г) трудові.

6.2. Особа, якій завдано збитків у результаті порушення її цивільного права, має право на їх відшкодування. Збитками визнаються:

- А) втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила для відновлення свого порушеного права;
- Б) доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене (упущена вигода);
- В) приниження честі, гідності, а також ділової репутації фізичної або юридичної особи;
- Г) фізичний біль та стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я;
- Д) правильно все вище викладене.

6.3. Встановіть, чи фізична особа, яка не досягла чотирнадцяти років (малолітня особа), підлягає цивільній відповідальності:

- А) така особа не несе відповідальності за завдану нею шкоду;
- Б) несе відповідальність за завдану нею шкоду лише у випадках, прямо передбачених у законі;
- В) несе відповідальність за завдану нею шкоду лише у випадку наявності у неї самостійного заробітку (стипендії);
- Г) несе відповідальність за завдану нею шкоду лише у випадках, якщо шкода нанесена умисно;
- Д) несе відповідальність за завдану нею шкоду лише у випадку відсутності опікуна.

6.4. Вкажіть, коли виникає правоздатність юридичної особи:

- А) у момент затвердження її статуту чи положення;
- Б) з моменту її державної реєстрації;
- В) з моменту призначення керівника;
- Г) з моменту визначення найменування;
- Д) з моменту призначення чи обрання органів юридичної особи.

Завдання № 6.1

Учні училища під час перерви грали у футбол. Від удару м'яча 15-річним М. було розбито вікно кафе "Рута". Дрібне скло потрапило у страви, що готувалися на кухні кафе. У зв'язку з відмовою М. відшкодувати збитки адміністрація кафе звернулася до суду з позовом про відшкодування нанесених збитків (вартість розбитого скла, роботу по встановленню шибок, витрати на приготування зіпсованих

страв).

Як може вирішити справу суд?

Завдання № 6.2

Пенсіонер К. самотньо проживав у м. Коростені, мав будинок та присадибну ділянку, мотоцикл та інші речі. Потрапивши в автомобільну аварію, К. отримав струс мозку і часто скаржився на головний біль. Незабаром він продав своє майно за заниженими цінами і переїхав жити до своєї сестри. Донька К. звернулася до покупців з вимогою, повернути майно, оскільки, за її поясненнями, батько після перенесеної травми став недієздатним.

Наскільки правомірні вимоги доньки К.

Завдання № 6.3

Студент фармацевтичного училища, 15-річний І., взяв на човновій станції

напрокат човен вартістю 50 грн. В призначений час І. човен не повернув, пояснивши, що його вкрали, коли він купався. Адміністрація станції звернулася в юридичну консультацію за роз'ясненням щодо того, чи буде нести матеріальну відповідальність І. та у якому розмірі.

Яка ваша думка з цього приводу?

Завдання № 6.4

У процесі розгляду судової справи було з'ясовано, що між Г. та І. сталася суперечка, в процесі якої І., погрожуючи Г. нанесенням тілесних ушкоджень його дружині, заволодів його мотоциклом. Незабаром між зазначеними громадянами був укладений договір купівлі-продажу мотоцикла, за яким І. сплатив Г. суму, яка не відповідає дійсній вартості транспортного засобу - 400 грн. На судовому засіданні Г. пояснив суду, що погодився на підписання такої угоди для того, щоб уникнути неприємностей з боку І.

Наскільки правомірною можна вважати дану угоду та які наслідки її укладення?

Завдання № 6.5

19.04.2004 р. на конференції керівників підприємств між директором ТОВ "Акація" та виконавчим директором ТОВ "Ластівка" в усній формі було укладено угоду щодо придбання ТОВ "Акація" у ТОВ "Ластівка" автозапчастин на загальну суму 8 000 грн. Згідно з домовленістю покупець мав здійснити повну передоплату. ТОВ "Акація" перерахувало визначену суму коштів на розрахунковий рахунок ТОВ "Ластівка", однак останнє відмовилось від поставки запчастин і повернуло гроші ТОВ "Акація". Керівництво ТОВ "Акація" стало вимагати від ТОВ "Ластівка" виконання укладеної 19.04.2004 р. угоди.

Наскільки правомірні вимоги ТОВ "Акація"?

Завдання № 6.6

Громадянин Л. звернувся до нотаріальної контори з проханням про зміну заповіту, складеного два місяці тому у зв'язку з тим, що він посварився зі своїм братом, включеним до числа спадкоємців відповідно до заповіту. Помічник нотаріуса відмовив Л. у зміні заповіту, посилаючись на те, що для цього відсутні законні підстави.

Дайте вашу оцінку ситуації.

Завдання № 6.7

При підготовці наукової статті К. були використані окремі частини наукової роботи В. без здійснення відповідних посилань на джерела. Чи має В. право та підстави на звернення до суду? Зобов'язання якого характеру виникли в даному випадку?

Завдання № 6.8

Громадянин Сирії М. звернувся до юриста за роз'ясненням щодо того, чи має він право та підстави для звернення до суду з позовом про відшкодування моральної шкоди, нанесеної йому громадянином України О. в результаті постійних образ з боку останнього. Співробітник юридичної консультації пояснив, що оскільки М. є громадянином іноземної держави, а отже не є суб'єктом цивільних правовідносин в Україні, він немає законних підстав для звернення до суду.

Дайте вашу оцінку ситуації

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Завдання № 6.9

15.07.04 р. у місцевому виданні "Вечірнє місто" було опубліковано статтю про неякісне виконання замовлень співробітниками швейного ательє ТОВ "Катруся". У липні 2004 р. ТОВ "Катруся" звернулося до суду із позовом про спростування недостовірної інформації, вміщеної у виданні. Суд відмовив позивачу у прийнятті позову, мотивуючи свої дії тим, що у даному випадку минув строк позовної давності.

Дайте оцінку запропонованої ситуації.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Завдання № 6.10

Суб'єкт підприємницької діяльності Є. уклав трудовий договір з І. Згідно із зазначеним договором, І. розробляв інтегральну мікросхему у відповідності до замовлення Є. По завершенню роботи та досягненню бажаного результату І. претендував на визнання його автором розробленої мікросхеми. Є. заперечував проти такого ходу подій.

Дайте вашу оцінку ситуації.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

7.6. Який випробний строк може бути встановлений при прийому на роботу робітників?

А) 1 місяць;

Б) 3 місяці;

В) 6 місяців.

7.7. Коли може бути звільнений працівник, який не пройшов випробування при прийнятті на роботу:

А) через 2 місяці;

Б) після закінчення строку випробування;

В) протягом строку випробування.

7.8. Яка тривалість відпустки неповнолітнім (до 18 років):

А) 15 календарних днів;

Г) 31 календарний день;

Б) 24 робочі дні;

Д) один місяць.

В) 30 робочих днів;

7.9. Як проводиться оплата праці працівників віком до 18 років при скороченій тривалості робочого часу:

А) 50% повного заробітку;

Б) в тому ж розмірі, що і працівникам відповідних категорій при повній тривалості робочого часу;

В) в залежності від виконання норм виробітку.

7.10. В якому розмірі проводиться оплата праці в нічний час:

А) в тому ж розмірі, що і в денний час;

Б) в підвищеному розмірі, встановленому тарифною угодою та колективним договором, але не нижче 20% тарифної ставки за кожну годину роботи;

В) у подвійному розмірі.

7.11. Який розмір виплати добових працівникові, направленому на службове відрядження:

А) 5 грн. за кожну добу;

Б) в розмірі, вказаному у колективному договорі, але не менше 6 грн. за кожну добу;

В) не більше 10 грн. за кожну добу;

Г) в залежності від розміру витрат даного працівника на проживання, їжу, вартості проїзду до місця призначення і назад.

7.12. Який строк для накладання дисциплінарних стягнень:

А) Відразу після виявлення дисциплінарного проступку але не пізніше 10 днів із дня його виявлення і не пізніше 5 днів після спосення;

Б) Відразу після виявлення дисциплінарного проступку але не пізніше 1 місяця із дня його виявлення нерахуючи часу звільнення працівника від роботи в зв'язку з

тимчасовою непрацездатністю або знаходження його в відпустці і не пізніше 6 місяців із дня споєння проступку;

В) Відразу після виявлення дисциплінарного проступку але не пізніше 2 місяців із дня його виявлення нерахуючи часу звільнення працівника від роботи в зв'язку з тимчасовою непрацездатністю або знаходження його в відпустці і не пізніше 5 місяців із дня споєння проступку.

7.13. В який строк повинен бути виданий наказ власника про стягнення матеріальної шкоди причиненої працівником у розмірі не більшому середнього місячного заробітку:

А) В тижневий строк із дня виявлення матеріальної шкоди причиненої працівником;

Б) В 10 денний строк із дня виявлення матеріальної шкоди причиненої працівником;

В) В двотижневий строк із дня виявлення матеріальної шкоди причиненої працівником;

Г) В місячний строк із дня виявлення матеріальної шкоди причиненої працівником;

Д) В річний строк із дня виявлення матеріальної шкоди причиненої працівником;

Е) В трьохрічний строк із дня виявлення матеріальної шкоди причиненої працівником.

7.14. Скільки днів додаткової відпустки має право використати працівник який навчається у вищому навчальному закладі для складання державних іспитів:

А) 10 календарних днів;

В) 20 календарних днів;

Б) 15 календарних днів;

Г) 30 календарних днів.

7.15. В який строк має право звернутися працівник до суду з заявою про визнання його звільнення неправомірним і поновленням на роботі:

А) В тижневий строк після звільнення працівника з роботи;

Б) В місячний строк із дня вручення копії наказу про звільнення або із дня видачі трудової книжки;

В) В тримісячний строк із дня вручення копії наказу про звільнення або із дня видачі трудової книжки;

Г) Протягом одного року після звільнення працівника з роботи;

7.16. Про зміну систем та розмірів оплати працівник повинен бути повідомлений власником підприємства не пізніше як:

А) за два тижні до початку зміни;

Б) через два дні після зміни;

В) за два місяця до початку зміни;

Г) за шість місяців до початку зміни;

Д) за десять днів до початку зміни.

7.17. Вкажіть, які категорії осіб перед укладенням трудового договору повинні пройти медичне обстеження:

А) підлітки до 18 років;

Б) особи, які приймаються на управлінські посади;

В) особи, які приймаються на роботу з важкими, шкідливим чи небезпечними Г) умовами праці;

Д) особи, які приймаються на роботу за контрактом.

7.18. Визначте, які із наведених договорів є трудовими, а які — цивільно-правовими:

А) договір на виконання ремонту складського приміщення;

Б) договір на написання книги;

В) послуги з охорони об'єкта;

Г) послуги з власної охорони;

Д) договір на роботу вахтовим методом;

Е) договір з колективним сільськогосподарським підприємством на виконання осінньо-польових робіт;

Є) договір з клеєння пакетів удома.

7.19. Згідно з чинним законодавством жінки мають право на пенсію за віком по досягненню:

А) 45 років;

Б) 60 років;

В) 55 років.

7.20. До форм соціального забезпечення належать:

А) пенсія;

В) соціальне обслуго-

Г) заробітна плата.

Б) доплата за стаж;

вування;

7.21. Допомога по вагітності та пологах надається застрахованій особі у розмірі (від середньої заробітної плати (доходу):

А) 60%;

Б) 70%;

В) 100%;

Г)

90%.

7.22. Тривалість відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами становить:

А) 70 календарних днів до пологів і 56 або 70 календарних днів після пологів;

Б) 40 календарних днів до пологів;

В) 80 календарних днів до пологів і 90 календарних днів після пологів.

7.23. Допомога по тимчасовій непрацездатності надається застрахованій особі у випадках:

А) проведення судово-медичної експертизи;

Б) тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'я-

заної з нещасним випадком на виробництві;

В) необхідності догляду за хворою дитиною;

Г) примусового лікування, призначеного за постановою суду;

Д) карантину, накладеного органами санітарно-епідеміологічної служби.

7.24. В який строк працівник повинен звернутися (zareєструватися) до центру зайнятості після його звільнення в зв'язку із скороченням чисельності штату працівників (по п.1 ст.40 КЗпП):

А) 5 днів;

Б) 7 днів;

В) 10 днів;

Г) один місяць.

7.25. Який розмір вихідної допомоги повинен отримати працівник при припиненні трудового договору по п.1 ст.40 КЗпП України:

А) 5% свого середньомісячного заробітку;

Б) два своїх середньомісячних заробітки;

В) тарифну ставку;

Г) мінімальну заробітну плату;

Д) в розмірі, вказаному в колективному договорі, але не менше свого середньомісячного заробітку.

7.26. Які документи повинен надати для ставлення на роботу офіцер, звільнений в запас із озброєних сил:

А) паспорт та медичну довідку;

В) військовий квиток.

Б) паспорт і трудову книжку;

7.27. Яка тривалість відпустки інваліду 2-ї групи:

А) 24 календарні дні;

Г) 30 календарних днів;

Б) 15 календарних днів;

Д) 26 календарних днів.

В) один місяць;

7.28. Які граничні норми застосування надурочних робіт:

А) 1 година на добу і 100 годин на рік;

Б) 2 години на добу і 200 годин на рік;

В) 4 годин протягом двох днів підряд і 120 годин на рік;

Г) 5 годин протягом 3 днів підряд і 300 годин на рік.

7.29. Який мінімальний розмір заробітної плати:

А) 17 грн. в місяць;

Б) 74 грн. в місяць;

В) 100 грн. в місяць;

Г) 150 грн. в місяць;

Д) не нижче прожиткового мінімуму.

7.30. Обмеження розміру утримань із зарплати належної до виплати працівникові:

- А) не більше 20% при кожній виплаті зарплати;
- Б) не більше 30% при кожній виплаті зарплати;
- В) не більше 40% при кожній виплаті зарплати.

7.31. Який з працівників має переважне право над працівниками інших категорій при скороченні чисельності чи штату працівників:

- А) учасник бойових дій;
- Б) автор винаходу;
- В) працівник з тривалим безперервним стажем роботи на данному підприємстві, в установі, організації;
- Г) працівник з більш високою кваліфікацією і продуктивністю праці;
- Д) працівник, який працює за контрактом.

7.32. Який строк дії колективного договору при ліквідації підприємства:

- А) 1 місяць;
- Б) 2 місяці;
- В) протягом строку ліквідації;
- Г) 6 місяців.

7.33. В який строк повинен бути укладений колективний договір на новоутвореному підприємстві:

- А) 1 місяць;
- Б) 2 місяці;
- В) 3 місяці;
- Г) 4 місяці;
- Д) 6 місяців.

7.34. Індивідуальна трудова діяльність:

- А) регулюється трудовим законодавством
- Б) не регулюється трудовим законодавством

7.35. Строк випробування при прийнятті на роботу службовців за загальним правилом, якщо інше не встановлено законодавством, не може перевищувати ____ місяців.

Завдання № 7.1

При прийнятті на роботу професорів інститут взяв на себе обов'язок надавати їм у найм або у власність квартиру. Через рік після прийняття на роботу квартири професору надана не була, в результаті чого він звернувся з позовом до суду і вимагав зобов'язати підприємство надати йому окрему квартиру. Чи може суд задовольнити вимогу позивача? Яке б із запропонованих рішень прийняли б ви?

- А) зобов'язати ректора інституту надати позивачу квартиру, грошову допомогу для придбання квартири;

- Б) відмовити позивачу, оскільки інститут не має власного житлового фонду;
- В) зобов'язати інститут надати житло позивачу у вигляді окремої квартири.

Завдання № 7.2

Викладач кафедри загальної та соціальної педагогіки В. працював за сумісництвом керівником студентського музичного гурту. За порушення трудової дисципліни як викладачу В. 30.10.04 була оголошена догана. За активну і творчу роботу з музичним колективом В. в січні наступного року був нагороджений грошовою премією. При плановій перевірці КРУ ректору було вказано на неправомірність нагородження премією В., оскільки він притягувався до дисциплінарної відповідальності. Ректор із зауваженням не погодився. А як думаєте ви?

Завдання № 7.3

Директор будівельної компанії "Ампас" своїм наказом перевів столяра Петришина на роботу у дочірнє підприємство цієї ж компанії, яке знаходиться в іншому районі міста. Працівник оскаржив дії директора в суді, оскільки згоди у нього ніхто не запитував, умови праці гірші, і до того ж, воно знаходиться в незручному для нього місці. Яке рішення має прийняти суд?

Завдання № 7.4

Громадянка С. була прийнята на посаду керівника танцювального колективу центру дитячої творчості на період відпустки по вагітності, пологах та догляду за дитиною керівника цього колективу П. терміном на 2 роки. По закінченню цього терміну жодна із сторін не наполягала на припиненні договору. Керівник П. вийшла на роботу через три місяці по закінченню вищезазначеного терміну, в результаті чого наказом працівниці С. була звільнена. Таке звільнення її не влаштувало, і вона оскаржила його в районному суді з вимогою поновити її на роботі. Яке рішення має прийняти суд? Які підстави потрібні для такого звільнення?

Завдання № 7.5

Громадянка І. була прийнята на посаду виховательки дитсадка тимчасово — з 1 вересня 2004 р. по 31 грудня 2004 р. При звільненні вона написала заяву про надання їй відпустки за відпрацьований час. Чи має вона право на відпустку? Враховуючи, що щорічна основна відпустка цієї категорії працівників складає 56 календарних днів, визначте можливі дати її звільнення і складіть проект наказу.

Завдання № 7.6

Медична сестра Київського пологового будинку № 1 (КПБ № 1) О.Іваненко 20 червня подала заяву на звільнення за власним бажанням з наданням їй щорічної основної відпустки тривалістю 30 календарних днів. Наказом по КПБ № 1 від 4 липня була звільнена, і їй була вручена трудова книжка. Але 10 липня вона звернулася з вимогою залишити її на роботі, оскільки в неї ще триває відпустка, а за нею зберігається право відкликати заяву.

До якого часу таке право зберігається за працівником? Дайте роз'яснення даної ситуації.

Завдання № 7.7

Громадянка Гуменюк Л. уклала трудовий договір з малим державним підприємством "Полісянка" 25 жовтня. Згідно з договором, вона повинна була розпочати роботу 1 листопада, але роботи не розпочала у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, яка настала через ускладнення протікання вагітності. 5 листопада директор підприємства скасував наказ про прийняття Гуменюк Л. На її місце було прийнято М. Петренка. 20 листопада Гуменюк Л. принесла лікарняний листок і стала вимагати поновлення її на роботі.

Чи правомірні дії директора? Чи має значення та обставина, що Гуменюк ва-

гітна? Де повинен бути розглянутий спір?

Завдання № 7.8

Медична сестра санаторію-профілакторію заводу "Біомедскло" звернулася 10 вересня до комісії з трудових спорів із заявою, в якій вимагає від власника зробити їй перерахунки по заробітній платі, оскільки, як їй стало відомо при отриманні зарплати за липень, що вже протягом 4 місяців їй не виплачується надбавка за шкідливі умови праці. Комісія відмовила позивачці, посилаючись на те, що 3 місячний термін для подання заяви вже вичерпався.

Якими мають бути наступні дії працівниці? Дайте роз'яснення.

Завдання № 7.9

Вчителька загальноосвітньої школи (ЗОШ) № 48 м. Києва Сидоренко І.В. звернулася до комісії з трудових спорів із заявою, в якій вимагає розглянути пи-

тання про невиконання їй надбавок до заробітної плати за вислугу років. КТС відмовилась розглядати спір, посилаючись на те, що це не входить до її компетенції, і порадила звернутися Сидоренко І.В. до районного суду. Суд, у свою чергу, відмовив позивачці, посилаючись на те, що строк звернення по спорах перевищив 3 місяці.

Дайте роз'яснення.

Завдання № 7.10

Іванченко 10 листопада звернулась з позовом до районного суду про незаконне звільнення її з роботи. Суд своїм рішенням визнав звільнення незаконним і зобов'язав підприємство поновити Іванченко на роботі. Керівник пояснив, що зможе поновити працівницю на роботі не раніше 1 січня, коли буде затверджений новий штатний розклад.

Чи є правомірними дії керівника? Обґрунтуйте.

Завдання № 7.11

Токар Іванов, з'явившись на роботу в стані сп'яніння, своїми неадекватними діями привів у несправність станок. В результаті цього бригада цеху понесла збитки через вимушений простій. З ініціативи майстра цеху були зібрані збори, на яких прийнято рішення ставити перед власником питання про притягнення Іванова до матеріальної відповідальності, у чому власник відмовив, посилаючись на неправомочність прийнятого зборами рішення. Між колективом цеху і власником виник конфлікт.

Дайте роз'яснення.

Завдання № 7.12

За порушення трудової дисципліни до порушника пропонується застосувати одне із таких стягнень:

- А)** оголосити догану і позбавити квартальної премії;
- Б)** за рішенням трудового колективу ставити перед власником питання про перенесення чергової щорічної відпустки з літнього періоду на осінній;
- В)** усунути з черги на покращення житлових умов;
- Г)** оголосити сувору догану з занесенням в особову справу;
- Д)** оголосити догану з подальшим розглядом поведінки працівника на загальних зборах трудового колективу.

Яке рішення прийняли б ви? Чому?

Завдання № 7.13

При прийнятті на роботу столяра Семенчука збори акціонерів ЗАТ "Стиль" прийняли рішення позбавити його половини премії протягом 6 місяців від початку роботи, оскільки останній був звільнений з попереднього місця роботи через систематичну появу на роботі в нетверезому стані. По закінченні 6 місяців роботи Семенчук звернувся за роз'ясненням до юрисконсульта.

Дайте роз'яснення ситуації.

Завдання № 7.14

Вчителька ЗОШ Прокопчук була звільнена за недбале ставлення до роботи 20 жовтня 2004 р. 30 жовтня вона звернулася до районного суду з вимогою визнати звільнення незаконним, оскільки вона протягом двох попередніх років була членом профспілкового комітету. Директор школи пояснила, що згоду профспілкового комітету на звільнення Прокопчук вона отримала. Все ж суд своїм рішенням визнав звільнення незаконним і зобов'язав директора поновити її на роботі.

Чому суд прийняв таке рішення? Які його наслідки для обох сторін?

Завдання № 7.15

Механік Сергієнко припустився технічної помилки, наслідком чого стало загоряння приладів. Підприємство зазнало шкоди в розмірі 360 грн. За порушення правил пожежної безпеки Сергієнку наказом оголошено догану. Цим же наказом його зобов'язали відшкодувати заподіяну шкоду. Сергієнко відмовився підписати наказ, вважаючи, що його двічі притягують до відповідальності за одне і те ж правопорушення.

А як думаєте ви? Поясніть.

Тема 8. Основи сімейного та житлового права України

Тести:

8.1. Який орган може прийняти рішення про розірвання шлюбу:

- А) державний орган реєстрації актів цивільного стану;
- Б) прокуратура;
- В) виконавчий комітет;
- Г) місцевий суд;
- Д) державний нотаріус.

8.2. Як називаються в Житловому кодексі складові частини житлового фонду України:

- А) державний житловий фонд;
- Б) профспілковий житловий фонд;
- В) партійний житловий фонд;
- Г) церковний житловий фонд;
- Д) громадський житловий фонд.

8.3. Батьки можуть бути позбавлені батьківських прав у таких випадках:

- А) якщо вони не проживають разом із дітьми;
- Б) жорстоко поведуться з дітьми;
- В) є безробітними і не можуть утримувати дітей;
- Г) систематично зловживають спиртними напоями;
- Д) примушують разом із собою жебракувати;
- Е) вимагають від дітей суворого дотримання режиму дня;
- Є) принижують честь і гідність дітей.

8.4. Які з названих нижче осіб можуть вважатися такими, що потребу поліпшення житлових умов:

- А) сім'я з трьох чоловік, яка займає квартиру площею 60 м²;
- Б) громадянин, який проживає у будинку, що підлягає знесенню;
- В) громадянка, хвора на відкриту форму туберкульозу, яка проживає зі своїми батьками;
- Г) громадянка, яка протягом трьох років проживає в гуртожитку;
- Д) громадянин, який проживає в одній квартирі площею 30 м² зі своїм батьком, інвалідом III групи.

Завдання № 8.1

Сімнадцятирічна М. звернулася з позовом до суду про стягнення з чоловіка аліментів на користь дворічної доньки та самої М., оскільки вона сама виховує дитину, а чоловік Н. проживає зі своїми батьками і, не бере участі у вихованні та утриманні дитини, не підтримує саму М. Суд відмовив у позові, мотивувавши це тим, що М. є неповнолітньою і від її імені повинні виступати її батьки.

Дайте роз'яснення цієї ситуації.

Завдання № 8.2

Громадянин С. звернувся за роз'ясненням до юридичної консультації з таким питанням. С. протягом 12 років перебував у шлюбі з громадянкою В., яка є інвалідом II групи. У 2003 р. шлюб між ними був розірваний і суд зобов'язує його сплачувати аліменти на користь дружини. У 2004 р. він вирішив переїхати на ПМП до Франції. Чи зможе він виїхати за кордон?

Які його дії повинні цьому передувати?

Завдання № 8.3

Двадцятирічний П. є студентом ВНЗ. Батько не проживає із сім'єю і відмовляється сплачувати аліменти на користь сина, мотивуючи це тим, що не має на це можливості, і до того ж П. є повнолітнім.

Дайте роз'яснення ситуації.

Завдання № 8.4

Чотирнадцятирічний О. звернувся до суду з позовом на дії свого батька Л., який знущався над сином, примушував жебракувати, принижувати честь і гідність сина, пиячив. Чи прийме суд заяву О.?

Яким може бути рішення суду в цій ситуації?

Завдання № 5

Після смерті батьків М. його взяв на виховання П., в якого вже була дитина — донька О. Ставши дорослими, М. і О. вирішили; одружитися, та батько дівчини згоди на це не дав, вважаючи, шлюб між родичами недопустимий. Врахувавши категоричні заперечення батька, орган реєстрації цивільного стану відмовив у реєстрації шлюбу.

Чи є підстави для оскарження такого рішення?

_____

_____

_____

_____

_____

Завдання № 8.6

Громадянка К. звернулася до відділу РАЦСу із заявою про розірвання шлюбу. У заяві К. вказала на причини розлучення: чоловік останнім часом підтримує зв'язки з іншою жінкою, веде з нею спільне господарство, не підтримує матеріально її та 10-річного сина. Далі зазначила, що спору при розподіл майна, що є їх спільною власністю, не виникає, а щодо утримання сина між ними досягнуто згоди. Однак відділ РАЦСу не прийняв заяву до свого розгляду. Дайте роз'яснення ситуації.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Завдання № 8.7

Громадянка Л. призначена опікуном 12-річної О. Аліменти, які надходили від батька О., Л. отримувала і витрачала їх на ремонт квартири. У телефонній розмові О. покаржилася на це батькові. Батько звернувся до органу опіки й піклування за роз'ясненням.

Яка ваша думка з цього приводу?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Завдання № 8.10

I. була позбавлена батьківських прав за пияцтво та аморальну поведінку, яка негативно впливала на дітей. Над дітьми була встановлена опіка з боку тітки, сестри матері. Проте I. постійно вимагала зустрічі з дітьми, погрожуючи сестрі. Сестра-опікун заперечувала і звернулася за роз'ясненням до органу опіки і піклування.

Як орган опіки і піклування може вирішити цю справу? Дайте роз'яснення.

Завдання № 8.11

Громадянка Воронова В. А. звернулася до виконавчого комітету міської Ради за місцем проживання із заявою про постановку її на облік потребуючих поліпшення житлових умов. Виконком відмовив Вороновій В.А. у її проханні, мотивувавши свою відмову тим, що вона вже перебуває на обліку потребуючих поліпшення житлових умов за місцем роботи. Наскільки, на Вашу думку, правомірна відмова виконкому?

2002 р. громадянин Романюк Р. К. здійснив обмін своєї квартири площею 30 м² на квартиру площею 20 м² з метою переїзду в інший район міста. У 2004 р. він звернувся до міськвиконкому із заявою про постановку його на облік потребуючих поліпшення житлових умов, оскільки він одружився, і вони з дружиною забезпечені жилою площею нижчою від рівня, що визначається законодавством.

Міськвиконком відмовив Романюку Р. К. у його проханні. Які підстави мог-

ли бути для цього?

Завдання № 8.12

Громадянин Прокопик П. К. звернувся до адміністрації підприємства, на якому він працював, із заявою про взяття його на облік потребуючих поліпшення житлових умов. Адміністрація відмовила Прокопику у його проханні, мотивуючи відмову тим, що на підприємстві не створено відповідної комісії по обліку працівників, що потребують поліпшення житлових умов, і він не є членом профспілки. Наскільки правомірною можна вважати таку відмову?

Завдання № 8.13

У зв'язку із від'їздом у відрядження за кордон Коропчук К. К. надав Павлову П. В. у тимчасове користування свою однокімнатну квартиру (за договором оренди). За час проживання в квартирі Павлов облицював у ванній кімнаті стіни кахе-

льною плиткою, приладнав до вхідних дверей поштову скриньку, вставив у вхідні двері інший замок. По поверненню Коропчука К. К. і виселенні Павлова останній став вимагати від власника квартири відшкодування витрат, пов'язаних із поліпшеннями, що були зроблені у помешканні. Коропчук відмовився відшкодувати зазначені витрати, мотивуючи це тим, що між ними не було відповідної домовленості і зроблені поліпшення не відповідають його планам. Павлов став вимагати від Коропчука зняти скриньку та замок і повернути йому речі. Від виконання вимоги Коропчук відмовився, пояснюючи це тим, що відокремлення скриньки та замка суттєво погіршить стан вхідних дверей. Павлов, вважаючи що його інтереси порушено, звернувся до суду. Як на Вашу думку, чи є підстави у Павлова для звернення до суду? Яке рішення може винести суд, керуючись чинним законодавством?

Завдання № 8.14

У будинку, яким на праві приватної власності володів Кондратюк К. К., за договором оренди, укладеного на два роки, проживав Топорик Т. К. з дружиною та сином. Сім'я займала дві кімнати загальною площею 30 м². Кондратюк, разом із дружиною та двома дітьми проживав в іншій половині будинку, в трьох кімнатах, загальною площею 42 м². Під час проживання Топорика Т. К. між ним та власником будинку декілька разів велися розмови про те, що, можливо, Кондратюк дозволить Топорику проживати у його будинку ще 2-3 місяці. По закінченні терміну дії договору оренди Кондратюк став вимагати від Топорика звільнення займаного приміщення, пояснюючи це тим, що зазначена житлова площа необхідна йому та його сім'ї. Топорик відмовився від виконання такої вимоги, посилаючись на те, що вважає її неправомірною, адже і на час укладення договору найму сім'я Кондратюка була у такому самому складі. Чи підлягає, на Вашу думку, виселенню сім'я Топорика Т. К. із займаного ним житлового приміщення?

Тема 9. Основи адміністративного та кримінального права України

Тести:

9.1. В якому віці неповнолітні несуть адміністративну відповідальність?

А) з 10 років.

В) з 16 років.

Б) з 15 років.

Г) з 18 років.

9.2. В якому віці неповнолітні починають нести кримінальну відповідальність?

А) з 10 років.

Б) з 15 років.

В) з 16 років.

9.3. Які з перелічених осіб не підлягають адміністративній відповідальності:

А) особа, яка вчинила проступок в стані сп'яніння;

Б) особа, яка вчинила проступок з необережності;

В) іноземний громадянин;

Г) особа, яка діяла в стані крайньої необхідності, необхідної оборони;

Д) особа, яка була в стані неосудності.

9.4. До кого з перелічених осіб може бути застосовано таке адміністративне стягнення як адміністративний арешт:

А) до вагітних жінок;

Б) до жінок, що мають дітей віком до дванадцяти років;

В) до осіб, які не досягли вісімнадцяти років;

Г) до інвалідів першої групи;

Д) до інвалідів третьої групи.

9.5. Кримінальний кодекс України був прийнятий та набрав чинності:

А) прийнятий у 2001 році та набрав чинності у 2001 році;

Б) прийнятий у 2001 році але набрав чинності у 2002 році;

В) прийнятий у 2000 році але набрав чинності у 2001 році;

- Г) прийнятий у 2002 році та набрав чинності у 2002 році;
- Д) прийнятий у 2002 році але набрав чинності у 2003 році.

9.6. Вкажіть види співучасників, які передбачені кримінальним законодавством:

- А) організатор;
- Б) ініціатор;
- В) укривач;
- Г) підбурювач;
- Д) виконавець.

9.7. Довічне позбавлення волі не застосовується до:

- А) жінок;
- Б) інвалідів;
- В) осіб, які вчинили злочин у віці до 18 років;
- Г) жінок, які були в стані вагітності на момент постановлення вироку;
- Д) осіб у віці понад 65 років.

9.8. Передбачене кримінальним законом суспільно небезпечне, винне, каране діяння, що посягає на суспільні відносини, яке охороняється законом.

- А) злочин;
- Б) проступок;
- В) правопорушення.

9.9. Які з наведених правопорушень є адміністративними:

- А) громадянин у нетверезому стані з'явився на вулиці і зачіпав перехожих;
- Б) при прокладенні труб на дачній ділянці було пошкоджено паркан сусідньої ділянки;
- В) лаборантка інституту постійно запізнювалася на роботу. Вона була попереджена адміністрацією інституту, але продовжувала запізнюватися;
- Г) продавець продав пляшку вина неповнолітньому;
- Д) водій залишив машину на ділянці вулиці, незважаючи на заборонний знак.

9.10. Здатність громадян країни бути носіями суб'єктивних юридичних прав у різних сферах управлінської діяльності, це:

- А) адміністративна дієздатність;
- Б) адміністративна правоздатність;
- В) адміністративна деліктоздатність.

9.11. Які із перелічених заходів державного примусу належать до адміністративного стягнення:

- А) попередження;
- Б) догана;
- В) сплатне вилучення предмета;
- Г) позбавлення батьківських прав;
- Д) сувора догана;
- Е) позбавлення спеціального права;
- Є) переведення на нижчеоплачувану роботу;
- Ж) адміністративний арешт;
- З) звільнення з роботи;
- І) конфіскація майна;
- К) переведення на нижчу посаду;
- Л) відшкодування збитків;
- М) зауваження;

Н) виправні роботи.

9.12. За які з правопорушень застосовуються адміністративні стягнення:

- А) дрібне хуліганство;
- Б) поставка недоброякісних товарів за договором поставки;
- В) прострочення в поставці товарів за договором поставки;
- Г) прогул (невихід на роботу) без поважної причини;
- Д) дрібне розкрадання державного або колективного майна.

9.13. Вкажіть форми вини:

А) погроза;	Д) умисел;	З) мотив;
Б) намір;	Е) самовпевненість;	і) провина.
В) каяття;	Є) необережність;	
Г) халатність;	Ж) недбалість;	

Завдання № 9.1

Працівники міліції затримали 17-річного Іванченка за те, що він лаявся нецензурними словами перед входом до театру, на зауваження громадян та працівників не реагував. Начальник районного відділу внутрішніх справ постановив: за вчинення дій, які є дрібним хуліганством, піддати Іванченка адміністративному арешту на 10 діб.

Чи допущені начальником органу внутрішніх справ порушення закону прийняттям цього рішення?

Завдання № 9.2

Голова районної державної адміністрації своїм розпорядженням зобов'язав керівників підприємств, установ будь-яких форм власності не приймати на роботу осіб, що не мають довідки про медичний огляд. Розпорядження оскаржене проку-

рором.

Вкажіть підстави такого протесту.

Завдання № 9.3

Голова райдержадміністрації своїм розпорядженням доручив райвиконкому контролювати діяльність прокурора щодо притягнення до відповідальності службових осіб і громадян, що порушують порядок обліку військовослужбовців. Чи є законним це розпорядження?

Завдання № 9.4

До редакції однієї з газет звернувся громадянин З. з такою заявою: "Пізно ввечері на ст. метро "Вокзальна" працівник міліції зажадав від мене пред'явити паспорт, який я залишив удома. Мене доставили до відділу міліції, де обшукали. У спеціальний журнал занесли мої дані: зріст, вік, колір волосся, очей, місце по-

мешкання".

Як юрист редакції має пояснити правомірність дій працівників міліції?

Завдання № 9.5

До районної держадміністрації надійшов лист, у якому стверджувалося, що громадянин М., який працює заступником директора одного державного навчального закладу, раніше був двічі судимий. При проведенні службової перевірки з'ясувалося, що М. не вказав ці дані при прийомі на державну службу. Його було звільнено за п. 3 ст. 41 Кодексу законів України про працю.

Дайте юридичний аналіз ситуації.

Завдання № 9.6

Чи підлягає кримінальній відповідальності за КК України особа, яка:

А) є особою без громадянства, постійно проживає на території України і яка вчи-

нила злочин на території Росії;

Б) є іноземцем і займалася торгівлею українськими жінками з метою використання їх у порнобізнесі;

В) іноземець, який разом із злочинним угрупованням займався незаконним вивезенням дітей із території України;

Г) особа без громадянства, що не проживає постійно в Україні і займалася незаконним вивезенням дітей з її території з метою вилучення у них органів для трансплантації;

Д) іноземець, який тимчасово проживає на території України і займався експлуатацією дітей.

Завдання № 9.7

За законами якої держави і за яких умов буде нести кримінальну відповідальність особа, яка:

А) є іноземцем, що постійно не проживає в Україні, але перебуває на території України, і вчинила злочин у республіці Молдова;

Б) є громадянином України і постійно проживає на її території та вчинила злочин поза межами України;

В) є іноземцем і вчинила злочин на території України.

Завдання № 9.8

Які з названих вище обставин виключають кримінальну відповідальність:

- А) міліціонер застосував вогнепальну зброю проти групи молодих людей, які бігли за ним із металевими прутами і погрожували вбивством. У результаті пострілу було поранено 14-річного хлопця, а усі інші втекли;
- Б) працівник ДАІ пошкодив колесо автомобіля, який не зупинився на вимогу інспектора;
- В) 13-річний Сергій, який, захищаючи матір, ударив батька важким предметом, внаслідок чого той помер;
- Г) група 16-річних юнаків, які вирішили звести рахунки зі своїм однокласником, зустріли його у малолюдному місці і почали бити. Один із них ударив хлопця у висок, від чого останній помер. Розбійник одразу ж побіг до найближчого відділення міліції, повідомив про трагедію і зізнався у скоєному, пояснюючи при цьому, що він не хотів вбивати однокласника.

Завдання № 9.9

Заповніть таблицю, визначивши, які з покарань є основними, які - додатковими:

<i>Основні покарання</i>	<i>Додаткові покарання</i>

- А) позбавлення волі на певний строк;
- Б) довічне позбавлення волі;
- В) штраф;
- Г) арешт;
- Д) позбавлення права обіймати певні посади;
- Е) громадські роботи;
- Є) позбавлення військового звання;
- Ж) конфіскація майна.
- З) виправні роботи;
- І) службові обмеження для військовослужбовців.

Завдання № 9.10

Чим відрізняються такі поняття: "повторюваність злочинів" та "рецидив злочинів"?
